

Länsstyrelserna

Flyktingguider och familjekontakter

En utvärdering av § 37a-projekt 2014-2015

- Flyktingguider
och familjekontakter
– En utvärdering av § 37a-projekt 2014-2015

Meddelande	nummer 2016:07
Referens	Hanna Ekner och Alexandra Wollmar, Utvecklingsavdelningen Mars 2016
Kontaktperson	Hanna Ekner, Länsstyrelsen i Jönköpings län, e-post hanna.ekner@lansstyrelsen.se
Webbplats	www.lansstyrelsen.se/jonkoping
Fotografier	Sweco
ISSN	1101-9425
ISRN	LSTY-F-M—16/07--SE
Tryckt på	Länsstyrelsen i Jönköpings län, 2016
Miljö och återvinning	Rapporten är tryckt på miljömärkt papper

© Länsstyrelsen i Jönköpings län 2016

Innehållsförteckning

1. Inledning	6
1.1 Bakgrund	6
1.2 Uppdraget	7
1.3 Metod	8
2. § 37a-projekt – från ansökan till implementering	10
2.1 Ansökningar, beviljade anslag och ansökningsprocessen	10
2.1.1 Ansökningar och beviljade anslag	10
2.1.2 Genomförandeperiod	11
2.1.3 Projektansvarigas bild av ansökningsprocessen och initiering av projekt	11
2.1.4 Kommuner som inte sökt § 37a-medel	12
2.2 Projektens syften, målsättningar och målgrupper	13
2.2.1 Projektens syften och målsättningar	13
2.2.2 Målgrupper, aktiviteter och deltagande	16
2.3 Samverkan	19
2.3.1 Samverkansparter	19
2.3.2 Ideella organisationer 2014	20
2.3.3 Ideella organisationer 2015	21
2.3.4 Kommunernas och samverkansparternas bild av samverkansarbetet	22
2.4 Måluppfyllelse, hållbarhet och framgångsfaktorer	24
2.4.1 Måluppfyllelse	24
2.4.2 Projektansvarigas bild av målgrupper, mål och måluppfyllelse	25
2.4.3 Projektens bild av uppföljning, hållbarhet och implementering	26
2.4.4 Framgångsfaktorer, hinder och lärdomar	27
3. Sammanfattning, slutsatser och rekommendationer	29
3.1 Ansökningar och ansökningsprocessen	29
3.2 Målgrupper, deltagare och matchning	30
3.3 Samverkan och implementering	30
3.4 Måluppfyllelse, rapportering och uppföljning	31
3.5 Rekommendationer	31
Litteraturlista	33
4. APPENDIX	34
4.1 Intervjuguider	34
Intervjuguide § 37 projekt: ansvarig person/projektägare kommun	34
Intervjuguide § 37 projekt: ansvarig person/samverkanspart	35
Intervjuguide: kommuner som inte har sökt § 37 medel	36
4.2 Länsvis fördelning av sökta och beviljade medel	38

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Idag bedöms ca 60 miljoner människor befinna sig antingen på flykt i världen eller i flyktingliknande situationer.¹ Så många människor har inte befunnit sig på flykt sedan andra världskriget. Detta gör att situationen för flyktingar är en av vår tids mest brännande globala frågor. Den globala flyktingsituationen är en situation som även påverkar Sverige i hög utsträckning. Antalet asylsökande i Sverige har till exempel ökat markant på bara några år: från 29 600 år 2011 till 81 300 år 2014 och även om inte alla kommer att få asyl förväntas flyktinginvandringen öka.²

För att integrationen av nyanlända flyktingar ska ske så snabbt och effektivt som möjligt får de nyanlända ta del av en rad olika insatser, t.ex. i form av språkundervisning, samhällsinformation och vuxenutbildning eller annan vidareutbildning. Enligt MIPEX, som har i uppdrag att jämföra policyutvecklingen i olika länder när det gäller migration, ligger Sverige långt framme på många områden.³

Det betyder dock inte att det inte finns utvecklingsområden. I en granskning som gjorts av Riksrevisionsverket framgår det att civilsamhället kan och bör få en större roll i arbetet med

¹ Migrationsinfo (2016): <http://www.migrationsinfo.se/migration/varlden/flyktingar-i-vrlden/>

² Migrationsverkets årsredovisning 2014.

³ MIPEX (2016): <http://www.mipex.eu/sweden>

integrationsfrågor.⁴ Inom migrationsforskningen har det också uppmärksammats på olika sätt att det är viktigt att de nyanlända kan få tillgång till åtgärder som bidrar till att öka eller validera deras humankapital (SFI, vidareutbildning m.m.). Forskarna har på olika sätt visat att flyktingarnas möjligheter att skapa olika typer av socialt kapital är avgörande för möjligheterna att etablera sig i Sverige. Undersökningar av hur nyanlända somalier och burmeser upplever sin etablerings- och integrationsprocess i Sverige visar till exempel att möjligheterna att skapa olika typer av nätverk och relationer både inom och utom den egna gruppen spelar stor roll för integrationsprocessen.⁵ En undersökning av ensamkommande barns integration visar också att de institutionaliserade kontaktvägar som dessa barn har till det svenska samhället spelar en stor roll för deras etablering i det svenska samhället.⁶

För att stärka det civila samhällets roll i arbetet med integrationsfrågor och för att underlätta skapandet av kontakter mellan nyanlända och personer som är etablerade i samhället, kan kommunerna söka statliga medel. I enlighet med förordning om statlig ersättning för insatser för vissa utlänningar (2010:112 § 37a), har alla kommuner i Sverige möjlighet att söka medel för att stärka och utveckla verksamhet med flyktingguider och familjekontakter.

De projekt som beviljas inom ramen för förordningen ska syfta till att:

- underlätta etableringen i samhället och/eller
- skapa nätverk och/eller
- stödja språkinläring och/eller
- ge socialt stöd till ensamkommande barn

Länsstyrelsen i Jönköpings län är sedan 2014 ansvarig för att fatta beslut om och betala ut medel till de sökande kommunerna.

1.2 Uppdraget

Sweco Society har fått i uppdrag av Länsstyrelsen i Jönköping att sammanställa beviljade projekt och att göra en bedömning och analys av de avslutade projektens resultat. Syftet med rapporten är att bedöma måluppfyllelsen för de projekt som beviljats medel inom ramen för § 37a, och som har avslutats under 2014 och 2015.

Syftet är även att besvara följande frågeställningar:

1. I vilken omfattning har beviljade medel haft avsedd effekt?
2. Vad har kommunernas motivation till att söka eller att inte söka projektmedel varit?
3. Vilka målgrupper har kunnat ta del av projektens aktiviteter?
4. I vilken omfattning har projektägare samverkat med det civila samhället och i vilken utsträckning har denna samverkan lett till ett fortsatt samarbete med idéburen sektor?
5. Har insatserna implementerats i ordinarie verksamhet efter projekttidens slut?
6. Vilka hinder har funnits för måluppfyllelse i de beviljade projekten?

⁴ Riksrevisionsverket (2014): Staten och det civila samhället i integrationsarbetet, Stockholm: Riksdagens interntryckeri

⁵ Suter, Brigitte & Magnusson, Karin (2015): Resettled and connected? Resettled and Connected? : Social Networks in the Integration Process of Resettled Refugees, Malmö: Holmbergs

⁶ Çelikaksoy, Aycañ och Wadensjö, Eskil (2015): De ensamkommande flyktingbarnen och den svenska arbetsmarknaden, Rapport 2015:2. Stockholms Universitet: SULCIS

Rapporten har även identifierat möjliga framgångsfaktorer i de insatser som beviljats projektmedel.

1.3 Metod

De undersökningar som har gjorts inom ramen för uppdraget bygger både på kvantitativa och kvalitativa metoder och de har genomförts i två steg:

I ett första steg gjordes en kvantitativ övergripande uppföljning i form av en sammanställning och analys av de projekt som beviljats 2014, vilka avslutats under 2014 eller 2015, samt de projekt som beviljats medel under 2015. Som material användes projektens ansökningshandlingar och beslutshandlingar. I de fall där det fanns att tillgå användes även del- och slutrapporter för de projekt som beviljats under 2014 och avslutats senast under 2015.

För att möjliggöra jämförelser mellan projekt och över tid sorterades informationen i ansökningar och rapporter i övergripande kategorier. Detta innebär att en del information generaliserats, men att den är överskådlig och jämförbar.

Materialet som utvärderingen bygger på har inte varit komplett. I flera fall har Sweco inte haft tillgång till projektens del- och slutrapporter. Det har även funnits stor variation i kvalitén på de ansökningshandlingar samt del- och slutrapporter som har funnits att tillgå. I vissa ansökningar/rapporter har information helt saknats, t.ex. om hur många deltagare projektet haft. I en del ansökningar/rapporter så har vissa delar formulerats svävande och utan konkreta exempel, t.ex. anges i många ansökningar att syfte/mål för projekten är att ”underlätta integration”. Att underlätta integration borde vara en förutsättning för projekten och behöver konkretiseras. I rapporten noteras det löpande i fotnoter på de platser där bristerna i materialet uppfattas påverka de resultat som redovisas.

Dokumentstudierna låg till grund för en fortsatt informationsinhämtning genom intervjuer. Dessa genomfördes i form av tio fallstudier av projekt som beviljats medel under 2014 och avslutats vid tidpunkten för framtagandet av denna rapport. I urvalet har Sweco försökt att återspegla den variation av projekt som funnits under perioden. De parametrar som låg till grund för urvalet av fallstudier var bland annat:

- projektets budget.
- projektets samverkansparter (hjälporganisationer, religiösa organisationer och/eller andra kommuner).
- projektets hållbarhet: om det implementerats i kommunens verksamhet eller lagts ner
- geografisk spridning.
- om projektet lagts ner.
- om projektet varit ett nationellt projekt.

I åtta av fallstudierna intervjuades både kommunen som sökt pengar och en samverkanspart. I ett fall hade den planerade samverkan mellan kommun och annan organisation inte kommit igång. I det fallet intervjuades endast kommunen. I ett av de nationella projekten intervjuades en kommun och en samverkanspart.

Intervjuerna var strukturerade och följde en mall som utarbetats i samråd med Länsstyrelsen i Jönköping. Intervjuerna syftade bland annat till att öka förståelsen av hur projekten utformats och förändrats över tid, hur samverkan organiserats och fungerat samt vad som utgjort hinder och framgångsfaktorer under arbetet med projektet.

Bland de 10 verksamheter som har drivits med § 37a medel återfinns både verksamheter som huvudsakligen matchar flyktingguider och verksamheter som haft en kultur- eller sportaktivitet i centrum för verksamheten. Resultaten har kvantifierats där det varit aktuellt eller beskrivs som mer generella lärdomar där framgångar och hinder återkommande tagits upp i intervjuerna.

Utöver detta genomfördes intervjuer med fem kommuner som inte ansökt om projektmedel. Intervjuerna syftade till att ta reda på huruvida kommunen känt till att de kunnat ansöka om projektmedel samt orsaken till att kommunen inte ansökt. Om kommunen känt till bidraget har intervjun också belyst hur kommunen fått information om bidraget. Urvalet baserades på kommuner som tagit emot ett stort antal nyanlända per invånare under senaste året. Den geografiska spridningen sträckte sig från Skåne i söder till Norrbotten i norr. Deltagande kommuner ligger också både i västra och östra Mellansverige. De som intervjuats i varje kommun var en chef på en kommuns etableringsenhet, en arbetsmarknadschef, en integrationssekreterare, en integrationssamordnare och en projektsamordnare.

När det gäller studiet av måluppfyllelse är det viktigt att poängtera att den bygger på projektens egna uppskattningar och värderingar. Det har inte varit möjligt för Sweco att undersöka de enskilda projektens måluppfyllelse inom ramen för den här uppföljningen. Ett problem som vi har uppmärksammat när det gäller projektens skattning av måluppfyllelse är att av de projekt som själva uppger att de endast har nått målen delvis är det bara projekt som har haft kvantitativa målsättningar. De som har endast haft kvalitativa målsättningar har inte i något fall uppgett att de inte har nått sina målsättningar. Därmed går det att dra slutsatsen att hur projekten själva värderar sin måluppfyllelse tycks vara kopplat till om man har satt upp kvantitativa eller kvalitativa målsättningar.

2. § 37a-projekt – från ansökan till implementering

I följande del av rapporten presenteras resultatet av den sammanställning och analys som gjorts av ansökningshandlingar och beslutshandlingar för projekt beslutade under 2014 och 2015. För projekten som beslutades 2014 och avslutades senast under 2015 redogörs också för antalet deltagare i projekten samt projektens måluppfyllelse baserat på projektens del- och slutrapporter. Jämförelser görs även med projekt som beslutades 2013 utifrån en tidigare utvärdering⁷.

Resultat från de intervjuer som har gjorts kommer även att presenteras i denna del av rapporten. Materialet presenteras utifrån olika teman och statistiska genomgångar varvas med en kvalitativ bild av hur kommunerna och deras samverkanspartner har upplevt projektprocessen från ansökan till eventuell implementering.

2.1 Ansökningar, beviljade anslag och ansökningsprocessen

2.1.1 Ansökningar och beviljade anslag

Under 2014 inkom 126 ansökningar varav 71 beviljades. 28 ansökningar beviljades helt och 43 delvis. Totalt beviljades 20,4 miljoner kronor. Högsta beviljade summa var 2 miljoner kronor och lägsta summa 30 000 kronor. 55 ansökningar, som ansökt om totalt 35 miljoner kronor, fick helt avslag. Ett projekt avslutades innan det kom igång och anslaget på 80 588 kr återbetalades.

Tabellen visar totala, högsta, lägsta, medel och median beloppet för de ansökningar som helt eller delvis beviljats 2014 och 2015, dvs för beviljad summa, summan för avslagen samt summan för ansökta medel.

Tabell 1 Helt och delvis beviljade ansökningar 2014 och 2015

Anslag år 2014	Beviljat	Avslag	Ansökt
Summa	20 401 609	13 676 171	34 077 700
Medel	287 347	318 050	479 968
Median	151 731	210 000	349 836
Högsta	2 000 000	2 000 000	4 000 000
Lägsta	30 000	36 670	30 000

⁷ Länsstyrelserna (2015): Flyktingguider och familjekontakter. En utvärdering av § 37a-projekt, Meddelande 2015:14, Jönköping: Länsstyrelsen i Jönköpings län

Anslag år 2015	Beviljat	Avslag	Ansökt
Summa	48 654 994	22 736 002	71 390 996
Medel	386 151	421 037	566 595
Median	236 272	200 000	335 749
Högsta	2 491 000	4 000 000	6 000 000
Lägsta	12 000	500	12 000

Under år 2015 inkom 212 ansökningar varav 126 beviljades. 76 ansökningar beviljades helt och 50 delvis. Totalt beviljades drygt 49 miljoner kronor. Högsta beviljade summa var cirka 2,5 miljoner kronor och minsta 12 000 kronor. 86 ansökningar fick helt avslag vilket motsvarade knappt 60 miljoner kr.

Från 2014 till 2015 ökade både antalet ansökningar och ansökt summa, båda till ungefär det dubbla. Även medelbelopp och högsta ansökta belopp var högre 2015. Noterbart är dock att lägsta beviljade summa var lägre för 2015 vilket tillsammans tyder på en större variation mellan stora och små projekt under 2015 jämfört med 2014. Det är svårt att säga vad denna ökning i antalet ansökningar beror på men den kan både vara relaterad till tid (fler kommuner har kanske kännedom om att det finns medel att söka) och till det faktum att det finns mer pengar att söka och att det därmed kan upplevas mer värt att kommunerna att söka pengar.

Ökningen mellan 2014 och 2015 var större än från 2013 till 2014. Av de 121 ansökningar som inkom 2013 fördelades drygt 10 miljoner kronor på 52 projekt. Den högsta beviljade summan var 2014 745 000 kronor, den lägsta 12 800 kronor och medel 202 000 kronor.

2.1.2 Genomförandeperiod

De projekt som beviljades stöd 2014 pågick tillsammans i 908 månader. Det längsta projektet pågick i 24 månader och det kortaste i 7 månader. Den vanligaste projektlängden var 12 månader. Motsvarande siffror för 2015 var 1553 månader, längsta 36 månader (fortfarande pågående) och den kortaste 1 månad. Den vanligaste projekttiden var även detta år 12 månader. Under 2015 var det därmed en större variation bland projektens längd jämfört med 2014. Under 2013 pågick projekten mellan 2 och 24 månader. Den vanligaste projekttiden var också då 12 månader.

2.1.3 Projektansvarigas bild av ansökningsprocessen och initiering av projekt

Den vanligaste anledningen till att söka § 37a-medel var de möjligheter som medlet ger att utveckla nya verksamheter. De intervjuade gav uttryck för åsikten att det finns ett behov av integrationsprojekt som inte kan drivas inom ramen för kommunernas ordinarie verksamhet. Flera intervjupersoner lyfte även fram att det finns ett ökat tryck på ordinarie verksamhet från allmänheten och media när det gäller arbetet med integrationsfrågor. Genom att starta till exempel en flyktingguideverksamhet har man fått ett sätt att skapa möten och sociala nätverk på ett sätt som inte ryms inom kärnverksamheten.

En annan anledning som nämndes i intervjuerna var möjligheten att samarbeta med idéburen sektor för att kunna utveckla integrationsarbetet. Vissa kommuner hade en redan upprättad kontakt med idéburen sektor om samarbete på området och kunde vidareutveckla samarbetet genom medlen. En kommun hade tidigare haft en flyktingguideverksamhet i

egen regi som fick avvecklas på grund av bristande resurser. Genom § 37a-medel såg man möjligheten att genomföra verksamheten med hjälp av idéburen sektor.

För fem av kommunerna kom initiativet till ansökan från integrationssamordnare eller motsvarande person som arbetar operativt med integrationsverksamheten. I andra fall initierades ansökan på chefsnivå, och i tre fall tog en förening från idéburen sektor kontakt med kommunen med en förfrågan om ansökning. Initiativen till samverkan hade alltså i de flesta fallen kommit från kommunen.

Sju av kommunerna fick kännedom om att det fanns medel att söka genom information från Länsstyrelsen i Jönköping, antingen via mejl eller på de inspirationsdagar som arrangerats. I några fall kom information om att medel kunde sökas från nätverk med andra aktörer på integrationsområdet.

Länsstyrelsen i Jönköping tillhandahåller en vägledning vars syfte är att vara kommunerna och deras samverkanspartner till hjälp när de utformar ansökan. Nästan alla de tillfrågade kommunerna uppger att de kände till och använde sig av vägledningen (undantagen var två fall där den som intervjuats inte kommer ihåg om den användes eller ej). De intervjuade uppger att vägledningen generellt har varit till hjälp i ansökningsprocessen. Några av de intervjuade upplevde dock att vägledningen kunde varit tydligare och mer detaljerad.

Det framkommer tydligt i intervjumaterialet att § 37a-medel har varit avgörande för projektets initiering och genomförande. Åtta av tio projektägande kommuner uppger att deras projekt inte skulle ha genomförts utan medlen. Den ordinarie verksamheten har ofta hög belastning med bristande tid och resurser vilket gör att det är svårt att bedriva utvecklingsprojekt som inte har en direkt koppling till kärnverksamheten. Extern finansiering möjliggör utveckling av nya arbetsmetoder och samverkansformer och man kan ha mer tålamod med att låta en ny verksamhet växa fram. En av de intervjuade påpekade att finansieringen med § 37a-medel var en förutsättning för att projektet senare kunde implementeras i kommunens ordinarie verksamhet. Kommunledningen fick genom § 37a-medlet bevis för att verksamheten fungerade och vågade satsa egna resurser på det för framtiden.

2.1.4 Kommuner som inte sökt § 37a-medel

Sweco har som tidigare nämnts även genomfört ett antal intervjuer med företrädare för kommuner som inte har sökt medel. Intervjuerna syftade till att ta reda på huruvida kommunen känt till att de kunnat ansöka om projektmedel samt orsaken till att kommunen inte ansökt. Om kommunen känt till bidraget har intervjun också belyst hur kommunen fått information om bidraget. Intervjuerna syftade även till att belysa vilka faktorer som kunde ha påverkat kommunen att söka medel.

Av de fem personer som har intervjuats uppgav fyra av dem att de kände till att det fanns medel att söka. Av dessa fyra var det tre som uppgav att det inte fanns tid att söka § 37a-medel. Samtliga fyra hänvisade till att arbetsbelastningen som främsta orsak och att det funnits ett stort tryck att ta hand om nyanlända (detta gällde framförallt för året 2015). En kommun hade ett annat § 37-projekt igång och hade av den anledningen inte mer tid eller resurser att avsätta för flyktingguideverksamheten. En annan av kommunerna hade flera andra integrationsprojekt igång som finansierades från annat håll. Ett flyktingguideprojekt

finansierat av § 37a-medel ansågs inte passa ihop med övrig verksamhet. Den fjärde kommunen uppgav att det inte fanns något behov av projekt för tillfället.

En av de intervjuade, som arbetar på en av Sveriges tio största kommuner, kände inte till att det fanns medel att söka. Det var dock oklart om svaret enbart gäller för den intervjuade individen eller för hela kommunen. Kommunen eftersökte mer information från Länsstyrelsen via exempelvis via mejl.

Faktorer som kunde ha påverkat kommunerna att söka medel uppgavs i första hand vara tiden och att få mer tid över från det vardagliga arbetet. En kommun ansåg att det fanns för lite pengar att söka och att dessa medel inte står i proportion med den tid och det arbete som det tar att genomföra ett bra projekt och att rekrytera flyktingguider. Ytterligare faktorer som uppgavs av de intervjuade handlade om brist på idéer. Flera av de intervjuade önskade förslag från Länsstyrelsen och mer handgriplig hjälp. En av de intervjuade uppgav att kommunen kommer söka medel vid nästa utlysning medan tre andra personer tyckte att de borde söka medel men att det i dagsläget inte finns några planer på att göra det.

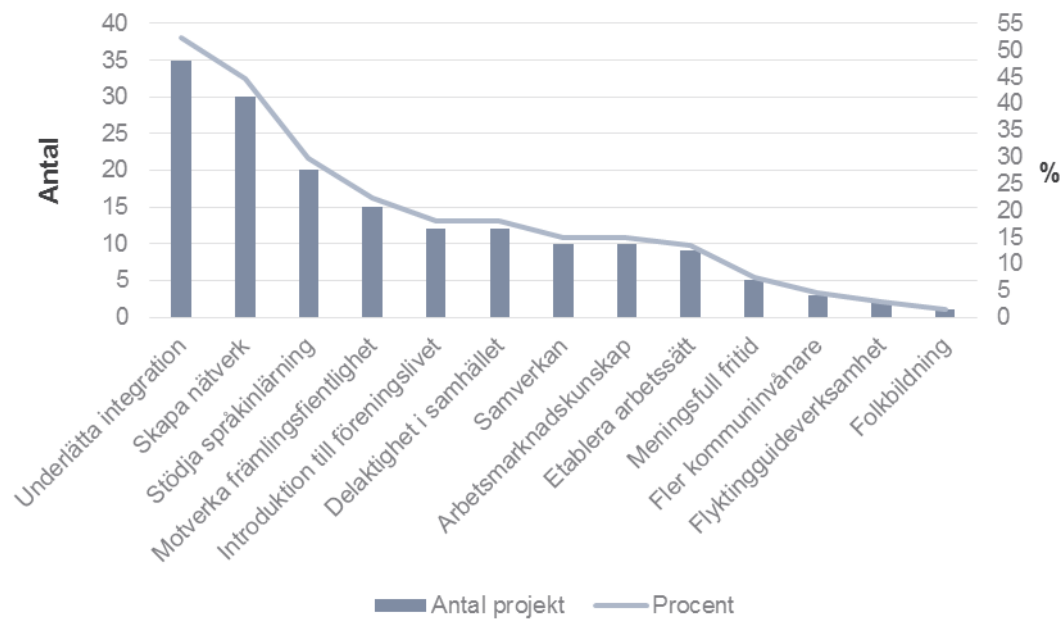
2.2 Projektens syften, målsättningar och målgrupper

2.2.1 Projektens syften och målsättningar

Projekt som beviljas medel i enlighet med förordning (2010:112) § 37 ska syfta till att ”underlätta etableringen i samhället”, ”skapa nätverk”, ”stödja språkinlärning” eller ”ge socialt stöd till ensamkommande barn”.

Projektens olika syften 2014 har i många fall sammanfallit med de syften som anges i förordningen. De allra flesta projekt hade flera syften och de tre vanligaste var alla kopplade till förordningen: ”underlätta integrationen” (52 procent av projekten), ”skapa nätverk” (45 procent) och ”stödja språkinlärning” (30 procent). Det fjärde syftet från förordningen (socialt stöd till ensamkommande barn) sammanfaller ofta med ett annat syfte, såsom ”delaktighet i samhället” och ”meningsfull fritid”.

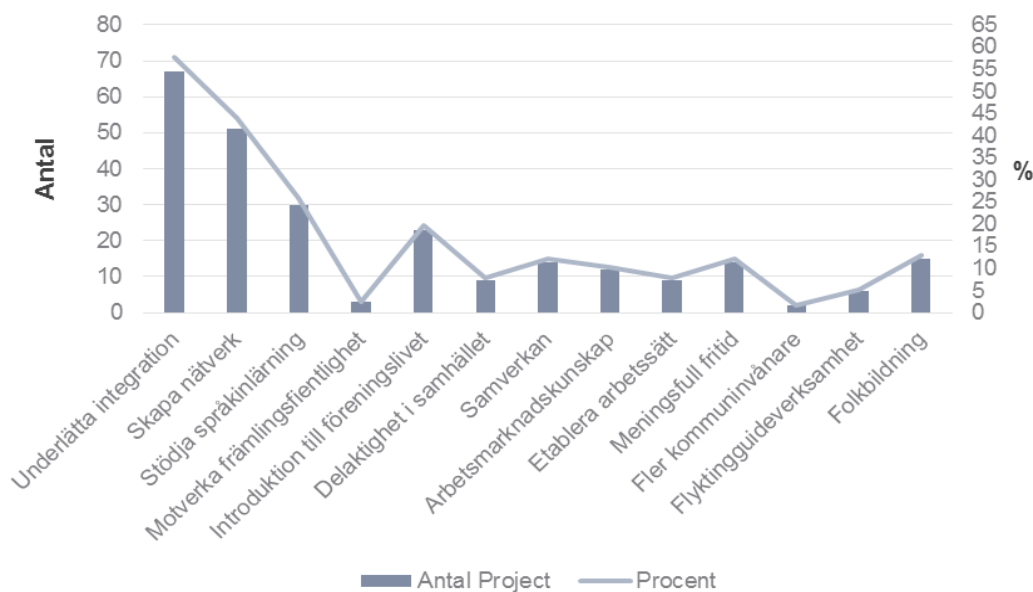
Diagram 1 Projektens syfte 2014, antal och procent

Andra vanligt förekommande syften som inte har direkt koppling till förordningen var ”motverka främlingsfientlighet”, ”introduktion till föreningslivet” och ”arbetsmarknads-kunskap”. Att öka samverkan med andra kommuner/idéburen sektor eller andra projekt samt att etablera arbetssätt för flyktingguideverksamhet var också relativt vanliga under 2014. Mindre vanliga syften under 2014 var att bidra till att få fler att stanna i kommunen (”fler kommuninvånare”) och att utbilda boende i kommunen och/eller nyanlända om den andres situation och kultur (”folkbildning”). Ett par projekt uppgav även att syftet var att ha en flyktingguideverksamhet.

Under 2015 var projektens vanligaste syften fortfarande att ”underlätta integrationen (58 procent av projekten), följt av att ”skapa nätverk” (44 procent) och ”stödja språkinlärning” (26 procent). Syftet att ”motverka främlingsfientlighet” var mindre vanligt under 2015 jämfört med 2014 medan ”meningsfull fritid” och ”folkbildning” var mer vanliga under 2015.

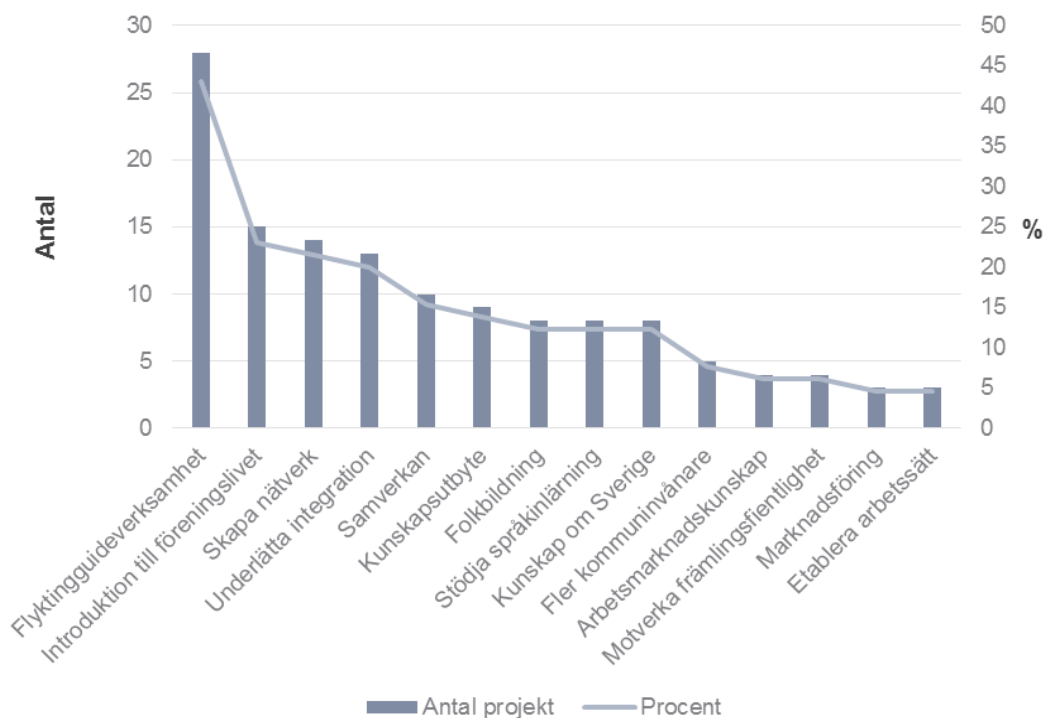
Diagram 2 Projektens syfte 2015, antal och procent

Under 2013 var det vanligare att projektens syften följde de syften som anges i förordningen. Av de beviljande projekten syftade 66 procent till att underlätta etableringen, 75 procent till att skapa nätverk och 32 procent till att stödja språkinläringen. 11 procent syftade till att ge stöd till ensamkommande barn. Andra syften var att öka förståelsen för andra kulturer, öka självförtroendet hos deltagarna och motverka isolering.

Alla projekt anger inte tydliga mål i ansökan och målen uppges ofta vara desamma som projektens syften. Många projekt hade fler än ett mål.

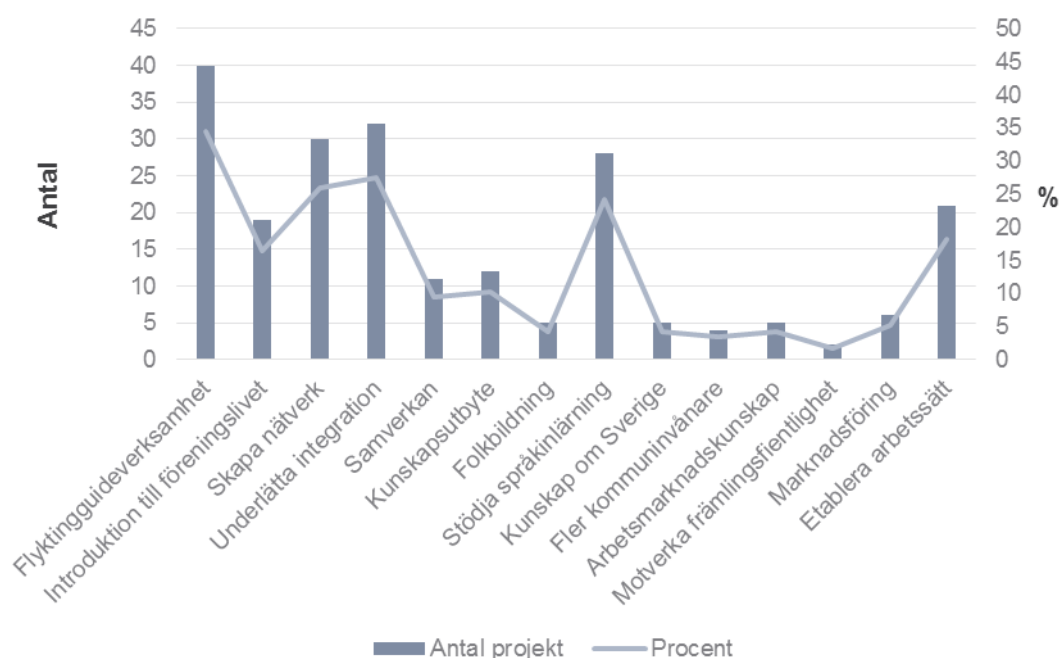
Diagram 3 Projektens mål 2014, antal och procent

Det absolut vanligaste målet 2014 var att värva fler språkvänner och matcha dem med nyanlända för att utöka flyktingguideverksamheten (43 procent av projekten). Näst vanligast var målet att introducera nyanlända till föreningslivet (23 procent) tätt följt av de mål som gick ihop med de syften som anges i förordningen: ”skapa nätverk” (22 procent) och ”underlätta integration” (20 procent). För 12 procent av projekten var målet att förbättra de nyanländas språkkunskaper. Lika ofta var målet med flyktingguideprojekten att öka deras ”kunskap om Sverige” (12 procent), ”kunskapsutbyte” (14 procent) eller att genom ”folkbildning” öka kommuninvånarnas förståelse för de nyanlända och deras situation (12 procent). Vanligt var också målet att öka ”samverkan” eller ”etablera arbetssätt”.

Precis som året innan var det vanligaste målet 2015 att utöka flyktingguideverksamheten (34 procent). ”Underlätta integration”, ”skapa nätverk” och ”stödja språkinläring” var de följande tre vanligaste målen. Målet ”introduktion till föreningslivet” förekom endast i 16 procent av projekten jämfört med 23 procent året innan. ”Etablera arbetssätt” förekom i större utsträckning 2015, i 18 procent av projekten jämfört med 5 procent 2014.

Diagram 4 Projektens mål 2015, antal och procent

Målen år 2013 var ofta samma som projektens syften. En majoritet av ansökningarna handlade var målen att underlätta etableringen, bidra till utökade nätverk, ökade språkkunskaper och ökat deltagande i föreningslivet. I några projekt var målet att minska utflyttningen från kommunen.

2.2.2 Målgrupper, aktiviteter och deltagande

De allra flesta projekt år 2014 vände sig till nyanlända generellt. Inga av projekten vände sig enbart till ensamkommande barn (EKB), däremot hade 16 projekt uttryckligen EKB som en av sina målgrupper. Andra målgrupper som förekom var kvinnor, unga nyanlända och/eller unga tjejer. Vissa projekt hade som kriterium att de nyanlända skulle vara inskrivna på Svenska för invandrare (SFI) för deltagande i projektet. Flertalet projekt angav att de vände sig till invandrare och kommuninvånare i allmänhet. Av projekten som bevil-

jades 2015 hade tre EKB som enda målgrupp och ytterligare 14 som har EKB som en av målgrupperna. De ovan nämnda målgrupperna förekom även under 2015. Två projekt som beviljades 2015 vände sig till nyanlända med högskoleutbildning. Båda projekten syftade till att öka de nyanländas arbetsmarknadskunskap.

De aktiviteter som genomförts i projekten som beviljades 2014 har till stor utsträckning utgjorts av föreningsaktiviteter såsom att prova på olika sporter, spela sällskaps-/kortspel eller sjunga i kör. Många projekt arrangerade också studiebesök, föreläsningar eller studiecirklar i allt från att lära sig det svenska språket till att skapa något kreativt. Ytterligare en vanlig aktivitet har varit att hålla caféverksamhet eller ordna mötesplatser för nyanlända och övriga kommuninvånare.

En stor andel av projekten har använt en del av sin budget till att rekrytera projektledare och språkvänner eller till att marknadsföra och informera om projektet till tilltänka målgrupper. Ett antal har också valt att utbilda rekryterade språkvänner. Eftersom inga slutrapporter har studerats från projekten som beviljades år 2015 kan aktiviteterna där inte fastslås. Ansökningarna tyder dock på att liknande aktiviteter har genomförts eller kommer att genomföras.

De projekt som beviljades 2014 och som har skickat in del- eller slutrapporter (44 av 71 projekt som rapportförfattarna kunnat ta del av) har tillsammans redovisat att de lyckats engagera 2 165 nyanlända under året. Dock har endast 26 projekt redovisat tydliga siffror som kunnat sammanställas, vilket medför att denna siffra är i underkant. Det projekt som lyckades få med flest deltagare var en caféverksamhet i Karlskrona i vilket Röda korset var samverkanspart. Till deras tillfällen kom det sammanlagt 878 personer från över 30 olika länder, däribland Sverige. Det näst högsta antalet var 120 deltagare. När det kommer till antalet deltagande svenska medborgare/svensktalande språkvänner var det 19 projekt som tillsammans angav att 1 098 personer hade deltagit i projekten. Det högsta antalet var 300 deltagare. Det handlade om besökare till en mat- och kulturfestival där nyanlända bland annat lagade mat och bjöd på uppvisningar. En sammanställning av deltagandet kan ses i tabellen nedan.

Tabell 2 Deltagare i projekten uppdelat på nyanlända och inrikes födda, projekt beviljade 2014⁸

Deltagare	Summa	Medel	Median	Högsta	Lägsta
Nyanlända/EKB	2 165	83,27	45	878	8
Inrikes födda/svensktalande	1 098	57,79	40	300	8

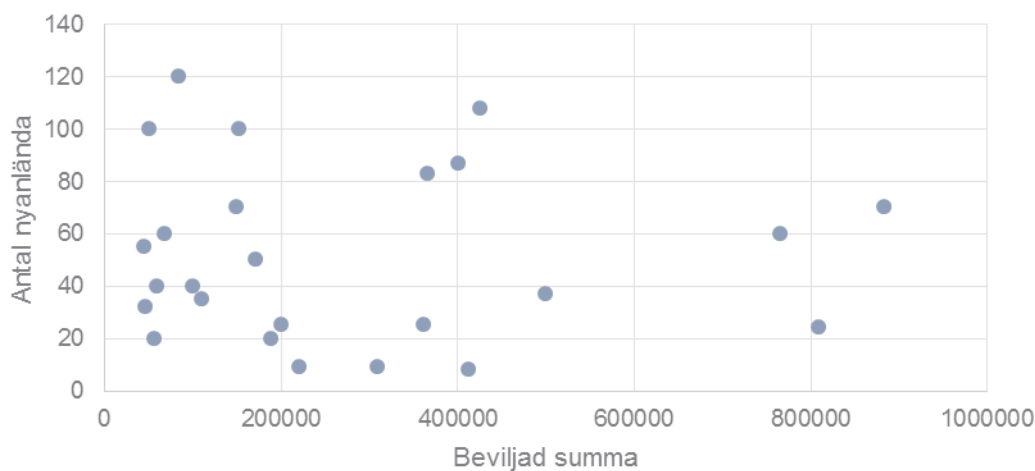
Under 2013, deltog totalt 2622 nyanlända och 1621 inrikes födda i de olika projekten. Det högsta antalet deltagare i ett projekt var 500 individer per deltagargrupp. I ett annat projekt deltog endast fyra nyanlända, vilket var det lägsta antalet.

Antalet deltagande nyanlända som projekten har lyckats involvera verkar inte ha påverkats av vare sig budget eller projekttid. Diagrammet på följande sida visar sambandet mellan antalet nyanlända och beviljad summa för de 26 projekt som redovisade dessa siffror (det högsta talet 878 är utelämnat då det ansågs vara ett extremfall). Från diagrammet framgår det att det är möjligt att involvera ett stort antal deltagare med en liten budget. De tre pro-

⁸ Siffrorna för år 2014 behöver uppdateras när samtliga slutrapporter har kommit in.

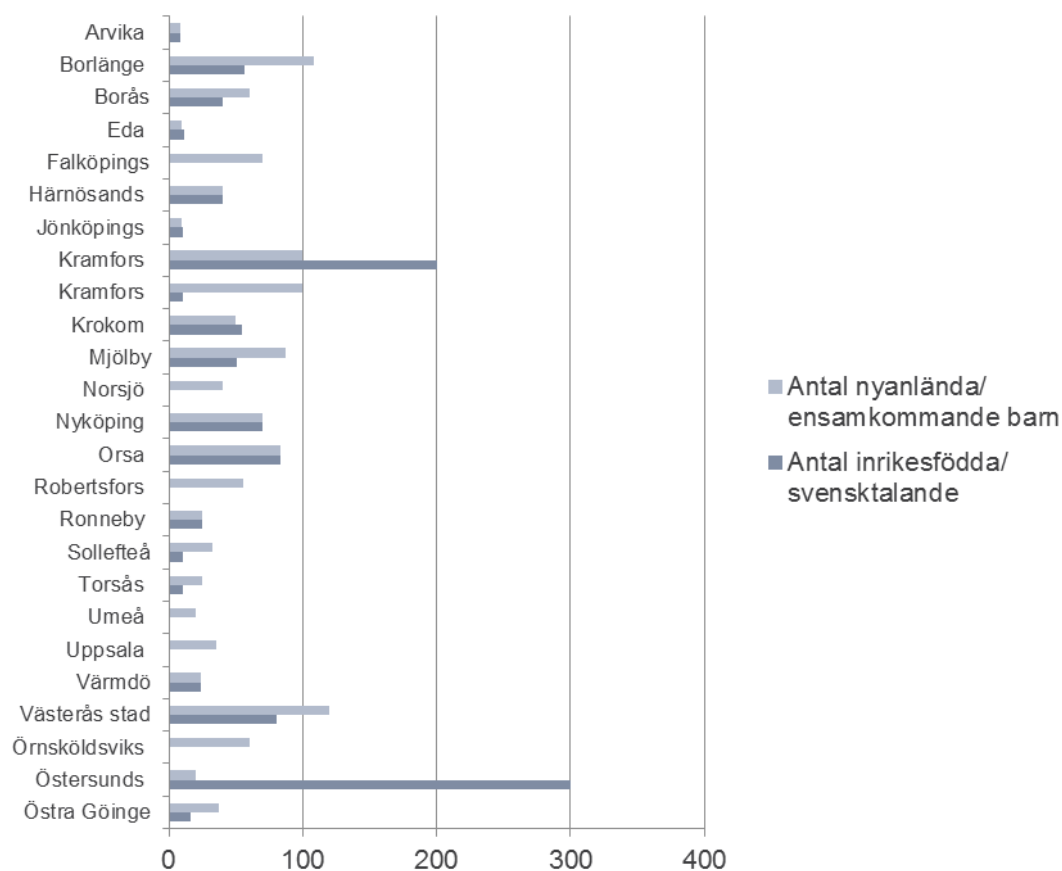
jekten i diagrammets övre vänstra hörn pågick alla tre under 12 månader, vilket är genomsnittslängden för projekten.

Diagram 5 Antalet deltagande nyanlända i förhållande till projektets beviljade summa

Fördelningen mellan de olika kommuner som angett deltagarantalet kan ses i tabellen nedan.

Diagram 6 Antal nyanlända och svensktalande som tagit del av projekten

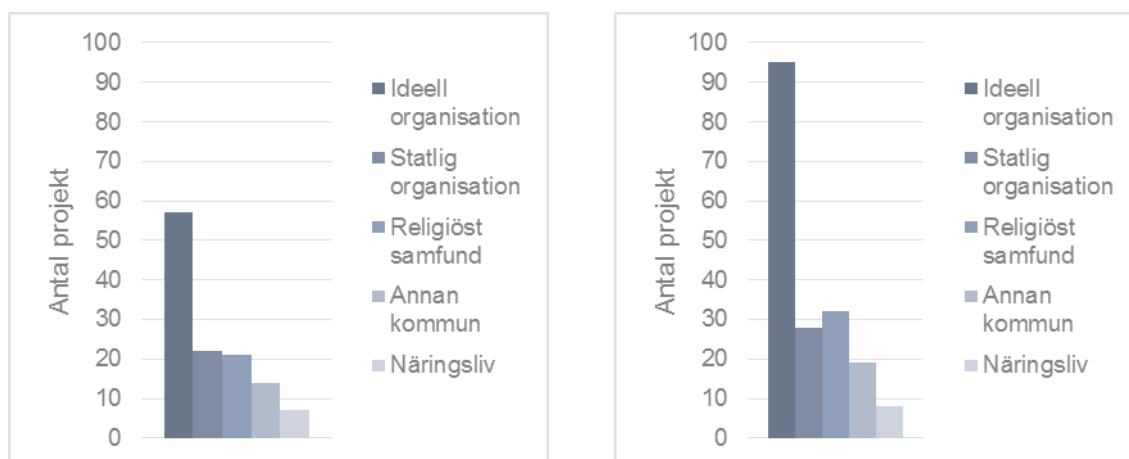
2.3 Samverkan

2.3.1 Samverkansparter

Totalt har fem kategorier av samverkansparter identifierats i ansökningarna från 2014 och 2015: ideella organisationer, statliga organisationer, religiösa samfund, annan kommun och näringsliv. Ideella organisationer var år 2014 involverade i 57 av de 67 projekt som angav att de hade en eller flera samverkanspartners (vilket motsvarar 85 procent av projekten)⁹. Året efter var ideella organisationer involverade i 95 av 112 projekt, vilket också motsvarar 85 procent. Även år 2013 var det en stor andel projekt som samarbetade med ideella organisationer, hela 94 procent. I den utvärdering som gjordes 2013¹⁰ kallades denna kategori idéburen sektor och innefattade också kyrkor (12 stycken aktörer) och näringsliv (tre aktörer). Om dessa aktörer kategoriseras på samma sätt som aktörerna kategoriseras för 2014 och 2015 i denna rapport blir siffran istället 65 procent. Det skedde alltså en stor ökning i andelen projekt som samverkade med ideella organisationer mellan 2013 och 2014.

Statliga organisationer såsom Migrationsverket eller Arbetsförmedlingen var samverkanspart i 22 projekt 2014 och 28 projekt 2015. Religiösa samfund, som omfattar kyrkan och andra religiösa organisationer var involverade i 21 projekt 2014 som det tredje mest förekommande samverkansparten och i 32 projekt 2015 då som den näst vanligaste samverkansparten. Näringslivet var delaktiga i sju projekt 2014 och åtta projekt 2015 och var därmed den minst vanligt förekommande samverkansparten båda år. Samarbeten mellan kommuner förekom i 14 projekt år 2014 och 19 projekt år 2015.

Diagram 7 Samverkansparternas uppdelning mellan olika sektorer år 2014 (vänster) och 2015 (höger)

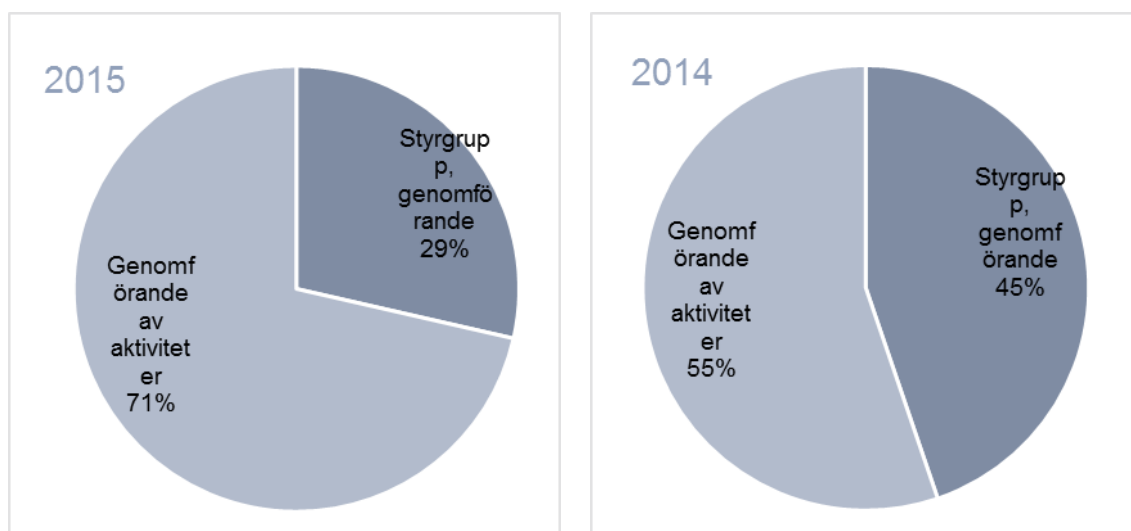
Samverkansparterna hade i regel två typer av uppgifter, att medverka i projektets styrgrupp eller att genomföra aktiviteter inom ramen för projektet. Ingen samverkanspart har endast ingått i styrgruppen utan har i samtliga fall även varit med under genomförandet. Fördelningen mellan att både vara med i styrgrupp samt att genomföra aktiviteter och att endast genomföra aktiviteter visas i cirkeldiagrammen nedan. År 2014 var den fördelningen 45 re-

⁹ Det är dock inget projekt vare sig 2014 eller 2015 som uppgett att de inte hade någon samverkanspart men i vissa fall saknades det uppgifter från några projekt kring samverkansparter.

¹⁰ Länsstyrelserna (2015): Flyktingguider och familjekontakter. En utvärdering av § 37a-projekt, Meddelande 2015:14, Jönköpings: Länsstyrelsen i Jönköpings län.

spektive 55 procent. År 2015 var fördelningen 29 respektive 71 procent. Mellan 2014 och 2015 minskade andelen projekt där samverkansparten var en del av styrgruppen markant.

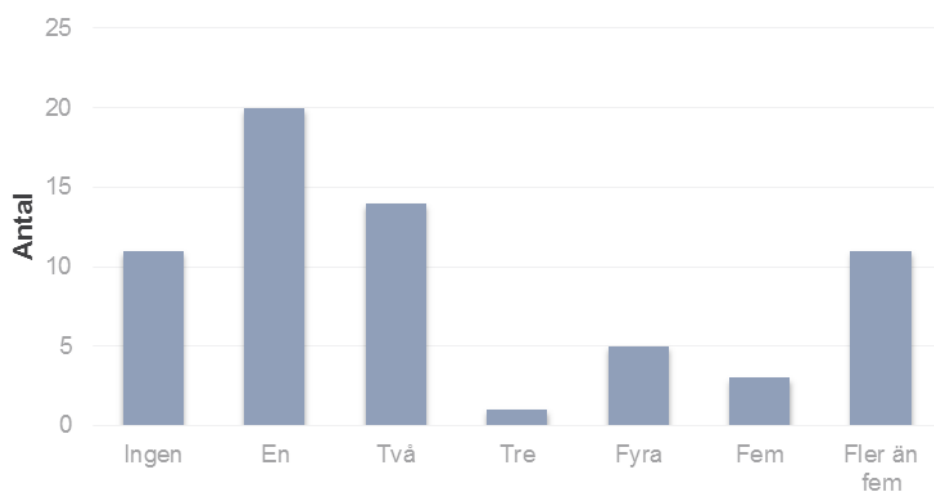
Diagram 8 Samverkansparternas roll

2.3.2 Ideella organisationer 2014

Bland de 57 projekt som i 2014 års ansökningar angav att de samverkade med ideella organisationer var det 54 som angav hur många. Av dessa 54 projekt hade 20 en ideell samverkanspart och 14 som två samverkansparter. Det tredje mest förekommande var att projekten hade fler än fem ideella samverkansparter, vilket då ofta handlade om att flera föreningar i samma kommun, till exempel idrottsföreningar, gått ihop i ett gemensamt projekt. 11 projekt uppgav att de inte samverkade med någon ideell organisation¹¹. Det högsta antalet ideella organisationer i ett och samma projekt var 140. Medianantalet var emellertid två. Det minst förekommande var att projekten samarbetade med tre ideella organisationer, se diagram 7 nedan.

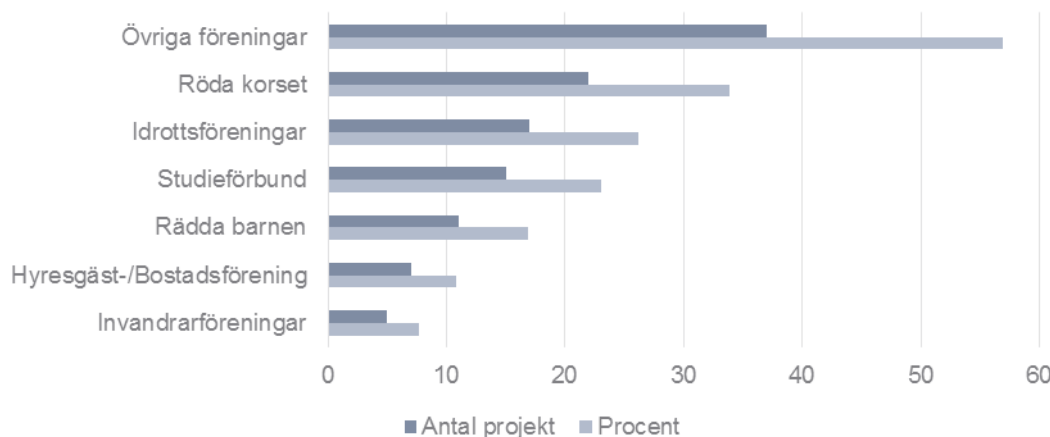
Diagram 9 Antal ideella samverkansparter per projekt 2014

¹¹ Det saknas uppgifter från 2 projekt.

Det finns olika typer av ideella organisationer. De typer av ideella organisationer som var med i flest projekt var i turordning, Röda korset¹² (som var med i 34 procent av projekten), idrottsföreningar (26 procent) och studieförbund¹³ (23 procent). Även Rädda barnen, bostadsföreningar och invandrarföreningar var vanligt förekommande. Resterande, till exempel kulturella föreningar, Rotary eller stöd- och rådgivningsorganisationer, återfinns under kategorin övriga föreningar. Övriga föreningar var inblandade i fler än hälften av projekten. Fördelningen mellan de olika föreningarna kan ses i diagrammet nedan.

Diagram 10 Ideella organisationer som samverkanspart 2014

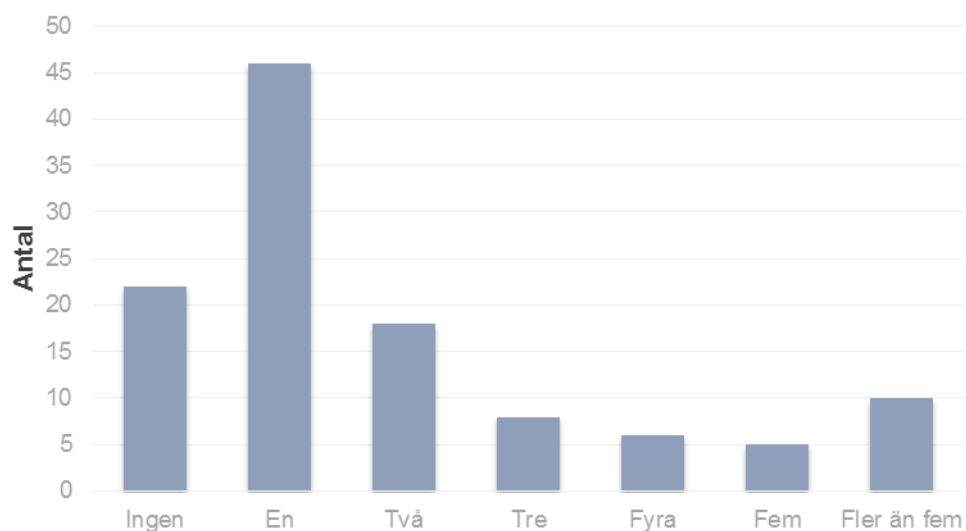
2.3.3 Ideella organisationer 2015

Av de 95 projekt som i ansökan för 2015 angav att de hade ideella organisationer som samverkanspart var det 93 som angav antal. Precis som 2014 var det vanligast också 2015 att samverkan skedde med en ideell organisation (46 projekt). 22 projekt uppgav att de inte samverkade med någon ideell organisation.¹⁴ Det tredje mest vanliga var att projekten hade två ideella samverkansparter och det minst förekommande var att projekten samarbetade med fem ideella organisationer (se diagram 9). Det högsta antalet ideella organisationer i ett och samma projekt var 17 och medianantalet var en organisation. Det högsta antalet ideella organisationer minskade mellan 2014 och 2015. Likaså minskade medianvärdet.

¹² Röda korset och rädda barnen förekom som samverkanspart i så stor utsträckning att de inte kategoriserats utan står för sig själva.

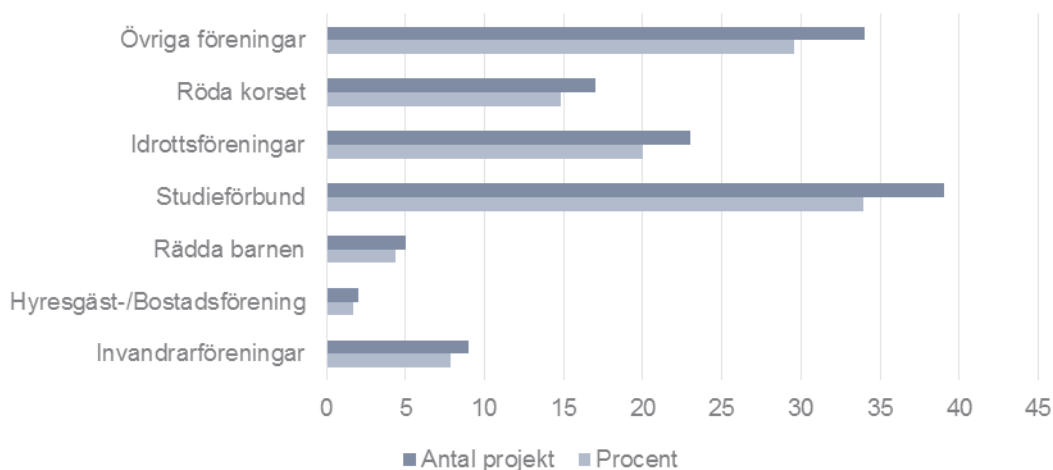
¹³ Kategorin innefattar också folkhögskolor.

¹⁴ Det saknas uppgifter från 9 projekt.

Diagram 11 Antal ideella samverkansparter per projekt 2015

2014 var det 17 procent av projekten som inte hade någon ideell organisation som samverkanspart jämfört med 19 procent 2015.

De typer av ideella organisationer som var delaktiga i flest projekt 2015 var i turordning, studieförbund (som var med i 34 procent av projekten), idrottsföreningar (20 procent) Röda korset (15 procent). Mellan 2014 och 2015 var den största skillnaden att antalet studieförbund ökat med elva procentenheter. Rädda barnen, bostadsföreningar och invandrarföreningar förekom också i minskad omfattning 2015. Andelen projekt som samverkande med någon av de föreningar som kategoriserats som övriga minskade från mer än hälften av projekten 2014 till en tredjedel 2015.

Diagram 12 Ideella organisationer som samverkanspart 2015

2.3.4 Kommunernas och samverkansparternas bild av samverkansarbetet

Av de kommuner som deltog i intervjustudien uppgav åtta att de samarbetade med idébu- ren sektor, en kommun samarbetade med religiösa organisationer och de två nationella pro-

jekten samarbetade med andra kommuner. Av de lokala projekten uppgav tre kommuner att de haft kontakt med andra kommuner för inspiration, vägledning och kunskapsutbyte. I sex av kommunerna satt projektägaren på flyktingmottagningsenheten eller på integrationsenheten. Denna placering upplevdes generellt sett som positiv då man hade nära kontakt med målgruppen och kunskap om potentiella deltagare. I ett fall flyttades projektet senare till Tillväxtavdelningen och i ett fall satt man under hela projektiden på Utvecklingsenheten. I två av projekten satt projektägaren/projektledare på kommunledningsavdelningen vilket också upplevdes som positivt då den intervjuade upplevde att man hade nära tillgång till politikerna. De intervjuade upplevde även att placeringen innebar att projektet prioriterades. Två projekt uppgav att man samverkat inom kommunen med andra förvaltningskontor.

Två intervjuer gjordes med kommuner som driver nationella projekt, det vill säga projekt som ska hjälpa andra kommuner att få igång verksamhet med flyktingguider och ta fram kampanj- och informationsmaterial för nationell spridning. Båda kommunerna såg att de fyllde ett stort behov som rådgivare och vägledare till andra kommuner och idéburen sektor. De kunde till exempel tipsa om hur man får till en bra samverkan och hur man startar upp en flyktingguideverksamhet. Ett av de nationella projekten, Eskilstuna kommun, uppgav att de har en ”Eskilstuna-modell” som bygger på tid (arbetskraft särskilt avsatt för att matcha flyktingguider), resurser (finansiering) och förankring (i kommunledningen). Samverkan mellan de nationella projekten verkar ha fungerat sämre. De intervjuade uppger att det funnits en bristande koordinering gällande vem som fått medel för vad och hur/om de nationella projekten ska samverka med varandra. Här har upplevelsen varit att det behövs en tydligare riktlinje från Länsstyrelsens sida.

Överlag anser de intervjuade från kommunerna att samverkansarbetet har fungerat bra. Flera företrädare för projekt ser det som positivt att idéburen sektor är ansiktet utåt i arbetet med flyktingguiderna då man tror att det därmed är lättare att engagera personer som vill vara flyktingguider. De intervjuade pekar på att den idéburna sektorns humanitära värdegrund är en inspiration och att verksamheten i deras regi ses som mindre ”myndighets-tung”.

De intervjuade som företräder kommuner anser även att de genom samverkansarbetet har fått en inblick i den potential som finns i den idéburna sektorn. De pekar då framförallt på att det i civilsamhället finns tid, engagemang och en kunskap om att driva vissa typer av aktiviteter, som saknas i kommunal sektor. Åtta projekt har även resulterat i att kommunerna har startat upp annan samverkan på integrationsområdet med idéburen sektor. Flera samverkansparter pekar på att den flexibilitet som de kan ha i sitt arbetssätt krävs för denna typ av verksamheter, till exempel att man kan ha möten med flyktingguider utanför ordinarie arbetstider. En baksida av detta är att en del parter från civilsamhället upplever att kommunen utnyttjar de ideella krafterna. Exempelvis uppger en projektledare att de jobbar långa dagar och att de själva skjutsat deltagare till verksamheten då kommunen inte gått in med resurser för transport.

I ett flertal projekt har koordineringen av arbetet ibland brustit. Det gäller då framförallt kommunikationen mellan den ansvarige på kommunen och projektledare från idéburen sektor. Problemen som togs upp var att man haft olika förväntningar på varandra, både när det gäller rollfördelning i projektet och hur stor och långsiktig finansiering kommunen kunnat ordna. I ett projekt som lades ner i förtid upplevde projektledaren att personalen på

SFI som skulle haft ansvar för kommunikation med deltagare och sprida information om projektet inte gjort detta. Personen upplevde inte heller att de hade visat intresse eller engagemang för verksamheten. I ett annat projekt som avslutades efter två år upplevde samverkansparten att kommunen hade visat intresse för verksamheten och förståelse för de problem som uppstod. Kommunen hade dock inte varit villig att hjälpa till att lösa problemen med ytterligare medel, även om projektet på det stora hela hade upplevts som mycket framgångsrikt. I detta fall upplevde projektledaren att det berodde på att kommunen inte prioriterade projekt utanför centralorten.

Av de som intervjuats från idéburen sektor upplevde sex personer att samverkan med kommunen fungerat bra och två att det funnits problem. I båda dessa fall var samverkansproblemen bidragande orsaker till att projekten avslutades. De problem som uppstod följde av att kommunen inte kunde gå in med ytterligare resurser när verksamheten stötte på problem eller att ansvarsfördelningen i projektverksamheten uppfattades olika av de två parterna.

I samtliga fall där samverkan fungerade bra var det den idéburna sektorn som drev projektet. Kommunens roll var att söka medel, hjälpa till med kontakt och information till målgrupp, sitta med i styrgrupp och/eller fungera som bollplank. Projektledarna från idéburen sektor var också nöjda med att driva verksamheten självständigt.

Inför framtida samverkan kommenterade flera projektledare att det måste finnas tydligare förankring hos kommunen från början, vilket t.ex. innebär att det bör finnas en mer långsiktig plan för finansiering och att kommunen avsätter tid för kontinuerliga samverkansmöten. Tre av parterna från idéburen sektor hade tidigare inte samverkat med kommunen i integrationsprojekt och av dessa tre ska två fortsätta att driva verksamhet med kommunen.

2.4 Måluppfyllelse, hållbarhet och framgångsfaktorer

2.4.1 Måluppfyllelse

I de slutrapporter som kommit in uppges måluppfyllelsen vara väldigt hög, 20 projekt angav att de helt uppnått målen vid projektets slut. Resterande 24 projekt angett att de åtminstone delvis uppnått målen. För majoriteten av dessa 24 projekt har rapportförfattarna endast tagit del av en delrapport där projekten angav att de var på god väg att nå målen. Nästan alla projekt beskriver i del- och slutrapport att projekten medfört en förändring av kommunens fortsatta arbete med integration (37 av 41 projekt).¹⁵ Den vanligaste orsaken till att verksamheten som bedrivits inom ramen för ett projekt inte fortgått efter projektets slut är att medlen är slut och att arbetet kräver medel till exempelvis löner.

¹⁵ Tre rapporter saknar uppgifter om implementering.

Diagram 13 Måluppfyllelse och implementering inom ramen för den ordinarie verksamheten

	Målen uppnådda	Implementering
Ja	20	37
Delvis och nej	24	4
Ingen rapport	26	26
Inga uppgifter	-	3
Summa	70	70

På grund av att materialet inte varit fullständigt har det varit svårt att dra slutsatser av hur måluppfyllelsen påverkats av faktorer såsom budget och projekttid. Däremot har det framkommit att målen i vissa fall inte helt uppnåtts på grund av att projektet kommit igång sent eller att det inte kommit så många nyanlända till kommunen som projektet planerat för.

2.4.2 Projektansvarigas bild av målgrupper, mål och måluppfyllelse

De flesta projekt i intervjustudien fokuserade på någon typ av flyktingguideverksamhet och ville därmed nå ut till en bred målgrupp. Projekten vände sig både till nyanlända i kommunen och till etablerade kommuninvånare med syftet att skapa matchningar mellan de två grupperna. Några projekt syftade till särskilda insatser för mer specifika målgrupper, t.ex. föräldralediga, ensamkommande barn eller barn i grundskoleålder.

Vissa projekt var främst inriktade på att utveckla arbetssätt och skapa samverkan. Ett projekt hade kommunens föreningar som målgrupp. Projektets syfte var att kunna kartlägga pågående integrationsprojekt och inventera intresse för samverkan med kommunen. De två nationella projekten var inriktade på att skapa kommunöverskridande nätverk och arbetssätt och hade därmed andra kommuner som målgrupp.

De trender som vi kunde observera i den kvantitativa sammanställningen när det gäller projektens mål var även synliga i intervjustudien. Det vill säga, målen liknar varandra och de går i linje med förordningen. Att underlätta integration, träna språket samt att skapa möten och nya vänskapsrelationer var bland de vanligaste målen som nämndes för projekten. Flera av projekten hade också mål som var inriktade på samverkan med idéburen sektor, till exempel att engagera kommunens ideella organisationer i större utsträckning och att hitta nya samverkansvägar mellan kommun och idéburen sektor. För de nationella projekten var målen att hjälpa andra kommuner, underlätta uppstart av nya flyktingguideverksamheter, och att skapa rutiner som underlättar koordination mellan kommuner.

Förutom den typ av kvalitativa mål som nämns ovan hade flera projekt också kvantitativa mål, t.ex. specifika siffror för hur många deltagare som skulle nås, hur många matchningar man ville uppnå, och hur många kommuner man ville samverka med. Intervjupersonerna uttryckte olika åsikter när det gällde behovet av att ha kvantitativa mål. En av de intervjuade tyckte att det var problematiskt att ange kvantitativa mål i projekt som handlar om långsiktiga relationer. Andra intervjupersoner tog upp avsaknaden av kvantitativa mål i deras projekt som en brist när projektet sedan skulle utvärderas.

Fem av de intervjuade, som företrädde kommuner, uppskattade att man delvis nått målen för verksamheten. Två av kommunerna ansåg att de hade nått målen och tre kommuner att

man nått målen över förväntan. Många av informanterna ansåg att startsträckan hade varit längre än väntat men de menade även att när man väl fått till en struktur för att matcha nyanlända och etablerade kommuninvånare gick det snabbt. En lyckad struktur handlade framförallt om att avsätta arbetstid för att handlägga matchningar och att få ut information om projektet till de personer i kommunen som har kontakt med nyanlända. De projekt i intervjustudien som hade kvantitativa mål hade lättare att uppskatta måluppfyllelsen. I regel hade de uppnått de kvantitativa mål som de hade satt upp och ibland överträffat dem.

Endast enstaka projekt tog upp frågan om matchningarnas hållbarhet över tid och om flyktingguiden och den nyanlända höll kontakten och fortsatte träffas. En projektledare menade att det ibland handlar om personkemi men att det är viktigt att avsätta tid för att göra bra matchningar och att samla in tillräcklig med information om deltagarna. I ett projekt valde man att arrangera mingelträffar för nyanlända och etablerade kommuninvånare där de kunde hitta varandra själva snarare än att matchas av en handläggare. I det projektet upplevde man att detta skapat bättre matchningar på längre sikt. Ytterligare en aspekt av matchningsarbetet som framkommer ur materialet är att det finns en viss asymmetri när det gäller utbudet av flyktingguider och nyanlända. Det finns ett större utbud, generellt sett, av kvinnor som vill vara flyktingguider. Samtidigt finns det fler män än kvinnor bland de nyanlända som vill delta i dessa projekt.

Många projekt som drivs med § 37a-medel har dubbla syften, t.ex. att skapa matchningar och att skapa en religiös dialog eller att få till praktikplatser och öka deltagande i föreningslivet. Generellt var uppfattningen bland de intervjuade som arbetade med projekt som föll i denna kategori att man lyckats med det första steget, det vill säga att få till matchningar. Samtidigt menade de intervjuade att de målsättningar som var mer långsiktiga (och som mer relaterar till effekter av matchningarna) inte går att mäta ännu eftersom dessa resultat och effekter uppstår på längre sikt. I vissa fall gjorde tidsbristen att man hade fått prioritera matchningar men att målsättningar som relaterade mer till verksamhetsutveckling fick stå tillbaka.

2.4.3 Projektens bild av uppföljning, hållbarhet och implementering

De som har intervjuats anger att projekten i varierande grad har följts upp och utvärderats. Sex av kommunerna lyfte fram del- och slutrapporteringen till Länsstyrelsen som den huvudsakliga utvärderingen. I de flesta fall skedde utvärderingen främst genom muntlig rapportering på styrgruppsmöten och genom löpande uppföljning tillsammans med samverkanspartner. Flera samverkanspartner utvärderade projektet genom att låta deltagare komma till tals i samtal, intervjuer och enkäter. I två fall skedde det också externa utvärderingar från studenter och forskare från universitet.

Tre av projekten i intervjustudien har implementerats helt i kommunens ordinarie verksamhet. Flera projekt har delvis implementerats, till exempel genom att en del av verksamheten fortsatt i en annan förvaltning i kommunen eller att en projektanställning har övergått i en tillsvidareanställning. Andra projekt har fått beviljat medel för en ny projektperiod och verksamheten har fortsatt genom projektmedel – i dessa fall finns det planer på att implementera verksamheten i framtiden. Tre av projekten har inte implementerats.

Några av de projekt som har implementerats helt eller delvis lyfte fram tydlig rollfördelning som en framgångsfaktor. I flera fall hade samverkansparten en självständig utföranderoll medan kommunen deltog i styrgruppsmöten och bidrog med informations spridning. Att ha en självständig roll var också något som lyftes fram som positivt från flera samverkansparter. En samverkanspart tog upp vikten av förankring hos ansvariga kommunchefer för projektets fortlöpande. Även om kommunen inte var delaktig i genomförandet sågs det som viktigt att båda parterna var engagerade och insatta under projektets gång för att skapa bättre förutsättningar för fortsättning av verksamheten.

När det gäller de projekt som inte implementerades angavs olika anledningar av de intervjuade. Några av de intervjuade, som representerade kommunerna, tog upp bristande finansiering och svårigheter att locka deltagare. Vissa hade också svårt att upprätta en bra kontakt med samverkansparten, till exempel på grund av otydlighet i ansvarsfördelningen eller brist på gemensam planering. Från samverkansparternas perspektiv användes bristande intresse och stöd från kommunen som exempel på varför projekten inte fortsatte. Om möjligheten att skapa en personlig relation samverkansparter emellan inte fanns var det också svårt att nå samsyn om långsiktighet.

Viljan att skapa långsiktiga och hållbara verksamheter på integrationsområdet är tydlig från intervjuer med både kommuner och samverkansparter. Att tänka långsiktigt kring projekten lyftes upp som viktigt både för att ta vara på de erfarenheter man fått men också för att utveckla en kontinuerlig relation med målgruppen. Många av de intervjuade ansåg att projekten hade långsiktiga mål om att bidra till integration och stötta språkinläring men de underströk samtidigt att detta inte går att uppnå inom ramen för en projektperiod.

Flera av de intervjuade upplevde också att den korta projekttiden är ett problem eftersom denna typ av verksamhet tar tid att starta upp. Det är till exempel tidskrävande att hitta strukturer och arbetssätt samt att attrahera deltagare. Om inte dessa delar är på plats kan det vara svårt att motivera kommunledningen till att även fortsättningsvis ge sitt stöd åt verksamheten. Möjligheten att avsätta kommunala medel för särskilda insatser på integrationsområdet upplevdes som begränsad från flera av de intervjuade. Ofta har den ordinarie verksamheten högt tryck och bristande personalresurser. En samverkanspart ifrågasatte att medlen är tänkta att användas för att starta nya verksamheter och efterfrågade möjligheten att istället kunna söka medel för att stötta befintlig verksamhet efter projekt slut.

2.4.4 Framgångsfaktorer, hinder och lärdomar

Utifrån intervjuerna med kommuner och samverkansparter kan ett antal framgångsfaktorer, hinder och lärdomar identifieras förutom de som diskuterats tidigare. De sammanfattas nedan i punktform:

Många av de intervjuade ser behovet av att göra en kartläggning av vilket arbete som görs på integrationsområdet innan man startar nya projekt. En sådan kartläggning bör innefatta det arbete som sker i offentliga organisationer såväl som det arbete som sker i det civila samhället. Flera projektledare uppgav att de under projektets gång insett att det funnits liknande verksamhet sen tidigare som potentiellt kunde samordnats. Kommunerna uppger att de genom flyktingguideverksamhet fått upp ögonen för andra projekt som drivs av idéburen sektor på integrationsområdet. Genom en kartläggning av verksamheter på integrat-

ionsområdet blir det lättare för alla parter att sprida information till aktuella målgrupper i sina nätverk men också att undvika att olika aktörer har konkurrerande verksamheter.

Det tar tid att matcha flyktingguider. Flertalet projekt angav att man underskattat hur mycket tid som går åt till att matcha flyktingguider. Projekten anger att de i framtiden kommer att utöka personalresurserna så att det finns en hel- eller deltidstjänst vars ansvar enbart är matchningar.

Många projektledare påpekade att projektet har legat väldigt rätt i tiden då behovet av integrationsinsatser ökade under 2015 till följd av den stora flyktingströmmen. De intervjuade var tacksamma över att de hade fått igång en struktur för flyktingguider eller annan integrationsverksamhet och över att ha byggt upp en kunskap om integrationsprocessen när flyktingströmmen kom.

Flera projektledare anger att arbetet med flyktingguider lett till att **etablerade kommunivånare fått en bredare förståelse för andra kulturer** och att främlingsfientligheten som effekt hade minskat. Detta gäller inte enbart de som själva varit flyktingguider utan också personer i deras närhet. De menade således att projektet hade ett värde för samhället i stort och inte bara för de individer som på olika sätt tog del av insatsen.

När det gäller de verksamheter som haft en kultur- eller sportaktivitet i centrum upplevde de intervjuade att projektet hade gett ett stort mervärde genom att även anhöriga till deltagare kunnat glädjas åt aktiviteten – till exempel genom att de kunde gå på vernissager eller fotbollsmatcher. De intervjuade upplevde det som väldigt positivt att ett fritidsintresse kan användas som medel för integration då det skapar en naturlig mötesplats för nyanlända och etablerade kommunbor.

De kommuner och föreningar som haft kontakt med andra kommuner med redan etablerad verksamhet för flyktingguider upplevde detta som ett stort stöd. Ett antal kommuner kände inte till, eller hade först inte känt till, att de kunde söka råd och stöd nationellt.

3. Sammanfattning, slutsatser och rekommendationer

I avsnittet nedan presenteras ett antal slutsatser som är resultatet av den genomgång och analys som Sweco har gjort av ansökningshandlingar, rapporter och intervjuer när det gäller § 37a-projekt. Ett antal rekommendationer presenteras även i slutet av denna rapport.

3.1 Ansökningar och ansökningsprocessen

När det gäller ansökningar går det att ur dokumentstudierna observera att anslagen ökade mellan år 2014 och år 2015. 2014 beviljades 20 401 609 medan summan för beviljade medel var 48 654 994 år 2015. Bakom denna ökning av beviljade medel ligger det faktum att Länsstyrelsen fick ökade anslag år 2015 och att fler kommuner ansökte om medel. Utifrån de dokumentstudier och intervjuer som vi har gjort går det dock inte att avgöra exakt vad det är som ligger bakom ökningen av ansökningar.

Att kommunerna i högre utsträckning ansökt om medel 2015 kan bero både på att anslagen ökat och att kommunerna därför bedömer att det är mer lönsamt att göra en ansökan. Inte helt oväntat visar resultaten från de intervjuer som har gjorts med kommuner (både de som har sökt medel och de som inte har sökt medel) att den summa som det går att ansöka om spelar en roll när kommunerna beslutar sig för att arbeta fram en ansökan.

Det kan också vara så att tidsfaktorn till viss del spelar in och att fler kommuner och deras samverkanspartner har fått upp ögonen för § 37a-projekt och möjligheten att söka medel inom detta område. Andra faktorer som spelar roll för om en kommun lämnar in en ansökan är enligt intervjuerna en önskan och ett behov av att arbeta med integrationsfrågor som ligger något utanför kommunens uppdrag samt att utveckla samverkan med det civila samhället. I intervjuerna hänvisar man också till att flyktingfrågornas aktualitet och det stora behovet av olika typer av integrationsinsatser.

De faktorer som kommunerna angav som orsak till att de inte lämnat in en ansökan var att de inte kände till att det fanns möjlighet att söka medel, tidsbrist, idébrist, att ett § 37a-projekt inte passade med den övriga verksamheten eller att den mängd medel som går att söka ansågs vara för liten för att det skulle vara lönt.

När det gäller den vägledning som kommunerna och deras samverkanspartner har tillgång till som ett stöd i ansökningsprocessen anger de intervjuade att den har varit ett stöd i processen. Några av de intervjuade angav också att den kunde ha varit tydligare och mer detaljerad. Vägledningen är alltså viktig för kommunerna i ansökningsprocessen men den kan troligtvis bli bättre.

3.2 Målgrupper, deltagare och matchning

Utifrån dokumentstudierna går det att se att de projekt som beviljades medel 2014 har haft 3262 deltagare hittills varav 2165 personer tillhörde kategorin ”nyanlända/EKB” och 1098 tillhörde kategorin ”inrikes födda/svensktalande” (en siffra som behöver uppdateras när samtliga projekt kommer in med sina slutrapporter). De målgrupper som de flesta projekten har vänt sig till har varit nyanlända generellt sett och inget av projekten har enbart vänt sig till ensamkommande barn. Andra målgrupper som har förekommit är kvinnor, unga nyanlända och/eller unga tjejer samt nyanlända med högskoleutbildning.

En intressant observation som gjordes i dokumentstudierna var att varken projektiden, eller projektens budget, verkar vara avgörande när det gäller projektens förmåga att nå deltagare. Det går inte att utifrån de studier som vi har gjort att dra några slutsatser om varför detta resultat uppstår. En tänkbar förklaring kan vara att föreningslivets struktur och det sociala kapitalet på en ort kan spela en stor roll för projektens utfall. En annan är att hur arbetsfördelning och samverkan har utformats inom ramen för det aktuella projektet kan ha större betydelse än projektmedel och projektets tid.

En observation som har gjorts inom ramen för studien är det är olika lätt att rekrytera flyktingguider av olika kön samt att få en jämn könsfördelning när det gäller de nyanlända som är deltagare i de olika projekten. Det kan därför finnas ett värde i att projekten arbetar mer aktivt för att nå olika grupper av deltagare – både när det gäller etablerade svenskar och inom gruppen nyanlända.

I den intervjuundersökning som har gjorts anger flera projekt att matchningsarbetet när det gäller flyktingguider är tids- och resurskrävande och att man behöver ha en person som har avsatt gott om tid för att arbeta med detta. De menar även att matchningsarbetet är av stor vikt för att insatserna ska bli bra och långsiktiga. Det kan därför vara bra att upplysa de kommuner som ansöker om medel om dessa aspekter på projektorganisationen så att de kan väga in denna aspekt när de ansöker om medel.

3.3 Samverkan och implementering

I ansökningarna om medel från 2014 och 2015 har fem kategorier av samverkansparter identifierats. Det handlar då om ideella organisationer, statliga organisationer, religiösa samfund, en annan kommun eller näringslivet. Olika typer av ideella organisationer och religiösa samfund har varit involverade i en mycket stor del av projekten både år 2014 och år 2015. När det gäller de olika samverkansparterna så har de i huvudsak haft två uppgifter: att medverka i projektets styrgrupp eller att genomföra aktiviteter inom ramen för projektet. Den genomgång som vi har gjort av ansökningar och dokument visar alltså att det sker mycket samverkan mellan kommuner och civilt samhälle inom ramen för § 37a-projekten men även att det är vanligt med flera olika samverkansparter. Den genomgång som har gjorts av del- och slutrapporter visar att en relativt stor del av projekten har lett till förändringar i kommunens arbete med integrationsfrågor (37 av 70).

De intervjuer som vi har gjort har också visat att samverkan över lag verkar ha fungerat väl inom projekten och i de flesta fallen anger de som har intervjuats att de ser satsningen som långsiktig. Av de tio fallstudier som vi har undersökt har tre implementerats. Från kommu-

nernas sida anser man bland annat att arbetet i projektet har gett en inblick i den potential som finns i det civila samhället.

De som har intervjuats lyfter fram ett antal faktorer som de anser vara viktiga när det gäller samverkan på det här området. De menar att det är viktigt att man från början klargör roller, förväntningar och vilka resurser som varje part kan bidra med. Det är också viktigt att det finns en tydlig förankring och engagemang i den samverkande kommunen när man inleder arbetet.

En bild som framkommer ur intervjuerna är att en bra arbetsfördelning mellan det civila samhället och kommunen är att låta kommunen ansvara för ansökningsförfarandet, att hjälpa till med information och kontakter till målgruppen, att medverka i en styrgrupp och dyligt. Det är bra om den idéburna sektorn kan driva projektet och ha en självständig roll gentemot kommunen.

När det gäller de nationella projekten har samverkan fungerat något sämre enligt de som har intervjuats. De som har intervjuats från de nationella projekten menar att deras roller gentemot varandra behöver bli tydligare. Här har också synpunkten framkommit att det blir lite märkligt att ha två nationella projekt men att de resurser som de förfogar över är väldigt olika.

3.4 Måluppfyllelse, rapportering och uppföljning

Ett av studiens syften har varit att undersöka måluppfyllelsen för de projekt som har beviljats medel inom ramen för § 37a samt att bedöma i vilken omfattning som beviljade medel har haft avsedd effekt. Som tidigare nämnts är den metod som har använts i den här studien för att mäta måluppfyllelsen självskattning. Denna metod har valts då det är många projekt som ska studeras och det inte är möjligt för Sweco att göra en självständig granskning av varje projekt i studien. I de fall där projekten har avslutats under 2014 och 2015, och där vi har uppgifter, skattar 44 av 70 projekt att de har nått sina mål antingen helt eller delvis. I de övriga fallen saknas rapport eller så finns det ingen uppgift. Ett problem som vi har uppmärksammat under arbetet med studien är att projekt som har kvalitativa mål tenderar att uppge att de har nått sina mål medan projekt som har kvantitativa mål oftare uppger att de endast uppnått målen delvis.

Dessa faktorer gör att det blir problematiskt att göra en sammantagen bedömning av måluppfyllelsen i projekten. En slutsats som vi däremot kan dra är att för att underlätta uppföljningen av området § 37a-projekt bör Länsstyrelsen ge tydligare instruktioner om vad projekten ska rapportera om. Det blir också svårt att göra en sammantagen och jämförbar uppskattning av måluppfyllelsen om projekten inte har kvantitativa målsättningar.

3.5 Rekommendationer

Utifrån den analys som Sweco har gjort görs följande rekommendationer när det gäller det fortsatta arbetet med § 37a-projekt:

Att Länsstyrelsen arbetar med att göra det vägledningsmaterial som tillhandahålls mer tydligt och detaljerat samt att öka spridningen av information om möjligheten att söka medel för § 37a-projekt.

Att de kommuner som tänker söka medel inventerar de olika projekt, initiativ och verksamheter som drivs på olika håll i kommunen innan man startar § 37a-projekt.

Projekten bör ha en tydlig strategi för att nå ut till olika grupper av deltagare både när det gäller etablerade svenskar och nyanlända.

Det är viktigt för kommunerna att känna till att matchningsarbetet är både tidskrävande och avgörande projektens genomförande och långsiktighet.

Det är viktigt för kommunerna och deras samverkansparter att känna till att en tydlig och genomtänkt ansvarsfördelning mellan olika parter och en förankring i den kommunala verksamheten är viktig och ibland avgörande för projektets genomförande och långsiktighet.

Projekten bör redan i ansökningskedet ta fram en tydlig strategi för långsiktighet och möjlig implementering i ordinarie verksamhet.

Litteraturförteckning

Länsstyrelserna (2015): Flyktingguider och familjekontakter. En utvärdering av § 37a-projekt, Meddelande 2015:14, Jönköping: Länsstyrelsen i Jönköpings län.

Migrationsinfo (2016): <http://www.migrationsinfo.se/migration/varlden/flyktingar-i-varlden/>

Migrationsverket (2015): Migrationsverkets årsredovisning 2014

MIPLEX (2016): <http://www.mipex.eu/sweden>

Riksrevisionsverket (2014): Staten och det civila samhället i integrationsarbetet, Stockholm: Riksdagens internttryckeri.

Suter, Brigitte & Magnusson, Karin (2015): Resettled and connected? Resettled and Connected? : Social Networks in the Integration Process of Resettled Refugees, Malmö: Holmbergs

Çelikaksoy, Aycan och Wadensjö, Eskil (2015): De ensamkommande flyktingbarnen och den svenska arbetsmarknaden, Rapport 2015:2, Stockholms Universitet: SULCIS

4. APPENDIX

4.1 Intervjuguider

INTERVJUGUIDE § 37 PROJEKT: ANSVARIG PERSON/PROJEKTÄGARE KOMMUN

Person/funktion:

- Varför valde kommunen att söka § 37a medel?
- Varifrån kom initiativet? (nämnd eller förvaltning eller enskild tjänsteman?)
- Hur fick kommunen kännedom om att det finns medel att söka?
- Kan du ge en kortfattad beskrivning av projektets verksamhet? Och mål?
 - Vilka har ni samverkat med?
 - Vilka målgrupper och deltagare har projektet?
 - o Har ni nått de målgrupper som ni avsåg nå?
 - Vilka personer och förvaltningar har varit inblandade från kommunens sida? Vad har de olika förvaltningarna bidragit med i arbetet?
 - Finns det några synergieffekter med annat arbete som ni gör på integrationsområdet?
 - Varför valde ni att utforma projektet på det sätt som ni har gjort?
 - Har projektet förändrats efter hand? Skiljer sig verksamheten från hur det var tänkt från början?
 - Var projektet en ny verksamhet eller skedde det inom ramarna för en redan etablerad verksamhet (i kommunen eller hos en samverkanspart)?
- Vilka framgångsfaktorer har ni haft i ert arbete med projektet?
- Vilka hinder har ni haft i ert arbete med projektet?
- Vilka mervärden ser ni att det finns med att göra den här insatsen?
- Har ni utvärderat eller följt upp insatsen?
 - Om ja: vem gjorde utvärderingen/uppföljningen?
 - o Vilka var de huvudsakliga resultaten/slutsatserna?
 - Om ja: Har målgruppen för insatsen varit delaktiga i utvärderingen?
 - o Om ja: hur har intervjuerna/enkäten praktiskt gått tillväga (språk, tolk osv. har de tillfrågade fått information om hur deras svar skulle användas)?
- Har projektet inneburit några förändringar i ordinarie verksamhet?
 - Har det implementerats, helt eller delvis?
 - o Om ja: i vilken verksamhet: kommunens verksamhet eller i en samverkansparts verksamhet?
 - Fråga att ställa till nationella projekt: I vems verksamhet har projektets implementeras? (flera kommuner är inblandande i projektet)

- Har projektet gett nya idéer och impulser kring hur ordinarie verksamhet på integrationsområdet kan förändras eller förbättras?
- Har projektet gett nya idéer om hur kommunen kan samverka med det civila samhället när det gäller integrationsfrågor?
- Hur har samverkan fungerat?
 - Hur delaktiga har de olika parterna varit? Hur har ansvarsfördelningen sett ut?
 - Vad har fungerat bra respektive mindre bra när det gäller samverkansarbetet?
 - Vad bör de olika parterna tänka på när de samverkar inom det här området?
 - Vilka hinder och möjligheter finns när det gäller samverkan på det här området?
 - Har de olika parterna haft en aktiv dialog om projektets syfte och hur man uppfyller det genom de insatser som erbjudits?
- Kommer ni att fortsätta att samverka med det civila samhället/idéburen sektor när det gäller integrationsfrågor fortsättningsvis?
 - Har projektet öppnat nya vägar för sådan samverkan?
 - Vilken samverkan har funnits med det civila samhället på integrationsområdet tidigare?
- Hur uppskattar ni projektets måluppfyllelse?
 - I vilken omfattning har beviljade medel lett till effekter, dvs:
 - underlättat etableringen i samhället,
 - skapta nätverk,
 - stött språkinlärning
 - gett socialt stöd till ensamkommande barn.
 - Har projektet haft andra positiva bieffekter som ni inte hade förutsett?
 - Hade projektet kunnat genomföras utan § 37 medel?
- Känner ni till vägledningen som finns för att fylla i ansökan?
 - Om ja: Har ni använt er av den?
 - Om ja: Var den till hjälp?
- Vilka lärdomar tycker du att ni kan dra av arbetet i projektet?
 - Hade ni formulerat målet med verksamheten annorlunda (mer eller mindre konkret) om ni skrev en ny ansökan idag?

INTERVJUGUIDE § 37 PROJEKT: ANSVARIG PERSON/SAMVERKANSPART

Person/funktion:

- Varför valde din organisation att samverka med kommunen inom det här området?
- Vem tog initiativ till samverkan? (Kände ni till medlen innan detta projektet inleddes, frågan ställs om de själva inte tog initiativet utan tex blev kontaktade av kommunen).
- Hur tycker du att projektet och samverkan med kommunen och ev. andra aktörer har fungerat generellt sett?
- Var projektet lyckat? – Vad är ni mest nöjda med?
- Om ja: Vilka framgångsfaktorer har ni haft i ert arbete med projektet?
- Vilka hinder har ni haft i ert arbete med projektet? /Fanns några hinder/något som försvårade?

- Vilka mervärden ser ni att det finns med att göra den här insatsen?
- (exempelvis: ökad samverkan med kommunen och andra aktörer i samhället, få nya idéer och kontakter som kan vara värdefulla för organisationen etc)
- Har projektet inneburit några förändringar i ordinarie verksamhet?
 - Har det implementerats, helt eller delvis?
 - Har det gett nya idéer och impulser kring hur din organisation kan arbeta med integrationsfrågor?
 - Har det gett nya idéer om hur ni kan samverka med andra aktörer när det gäller integrationsfrågor?
 - Nya kontakter?
 - Annat?
- Hur har samverkan fungerat?
 - Hur delaktiga har de olika parterna varit? Hur har ansvarsfördelningen sett ut?
 - Vad har fungerat bra respektive mindre bra när det gäller samverkansarbetet?
 - Vad bör de olika parterna tänka på när de samverkar inom det här området?
 - Vilka hinder och möjligheter finns när det gäller samverkan på det här området?
- Kommer ni att fortsätta att samverka med kommunen eller andra samhällsaktörer när det gäller integrationsfrågor fortsättningsvis?
 - Har projektet öppnat nya vägar för sådan samverkan?
 - Vilken samverkan har funnits med kommunen och andra samhällsaktörer på integrationsområdet tidigare?
- Hur uppskattar ni projektets måluppfyllelse?

Beskriv målen för projektet:

- I vilken omfattning har beviljade medel lett till (haft avsedd effekt)?
- - underlätta etableringen i samhället,
- - skapa nätverk,
- - stödja språkinlärning, eller
- - ge socialt stöd till ensamkommande barn.
- Har projektet haft andra positiva bieffekter som ni inte hade förutsett?
- Hur har din organisation utvecklats genom projektet/vilka fördelar har medverkan i projektet medfört för din organisation?
- Vilka lärdomar tycker du att ni kan dra av arbetet i projektet?

INTERVJUGUIDE: KOMMUNER SOM INTE HAR SÖKT § 37 MEDEL

- Känner ni till att det finns medel att söka?
- Om svaret är nej: vad tycker du att länsstyrelsen kan göra för att sprida information om möjligheten att söka § 37 medel?
 - Om ja; varför har ni inte sökt medel?

- Följdfrågor med syfte att få ökad förståelse för de faktorer som har gjort att de inte har sökt medel såsom att de inte har tid att skriva ansökan, idébrist, brist på aktörer att samverka med, oklart vem som har ansvar för att göra det m.m.
- Vilka faktorer hade underlättat för er i ansökningsprocessen och/eller hade gjort att ni hade sökt medel?
Exempelvis:
 - Mer information om vad bidraget innebär/vad man kan få pengar för
 - Mer information om ansökningsförfarandet
 - Etablerad samverkan med det civila samhället
 - Mer tid att arbeta med en ansökan
 - Att det är tydligt vem som ansvarar för att arbeta med en ansökan
 - Att det finns en eldsjäl som brinner för frågorna
 - Annat?
- Kommer ni att söka pengar vid nästa utlysning?
 - Om så är fallet, varför?

Kort info om § 37 medel om det är så att de inte känner till det:

Integration, stimulansbidrag för flyktingguider (§ 37a-medel)

Ersättningen avser medel för att stärka och utveckla verksamhet med flyktingguider och familjekontakter enligt § 37a, förordningen (2010:1122) om statlig ersättning för insatser för vissa utlänningar, och som syftar till att:

- Underlätta etableringen i samhället
- Skapa nätverk
- Stödja språkinlärning
- Ge socialt stöd till ensamkommande barn

Ersättning kan lämnas till verksamheter som bedrivs utan vinstsyfte och som genomförs antingen av kommunen i egen regi eller av kommunen i samverkan med en eller flera organisationer. Endast kommuner kan stå som sökande.

Länsstyrelsen ska verka för att stärka den civila sektorns roll, till exempel genom att fler överenskommelser om integration med civila sektorn kommer till stånd. Insatser som sker i samverkan med idéburna sektorn prioriteras därför. Länsstyrelsen ser också positivt på insatser som sträcker sig över flera län och bidrar till metodutveckling inom området och/eller bidrar till en spridning av redan utvärderade och välfungerande arbetssätt och metoder.

Sammantaget disponerar länsstyrelserna 51 miljoner kronor för ändamålet under år 2015, då ytterligare 30 miljoner tilldelades Länsstyrelserna vid presentationen av vårbudgeten i mitten av april.

Ansökningstiden gick ut den 15 maj 2015.

4.2 Länsvis fördelning av sökta och beviljade medel

Län	Sökta medel		Beviljade medel		
	2014	2015	2014	2015	Skillnad
Blekinge län	649 836	4 354 174	400 000	1 008 667	608 667
Dalarnas län	950 121	2 694 500	791 707	2 000 000	1 208 293
Gotland		250 000	250 000	190 000	190 000
Gävleborgs län	900 000	2 190 000	729 347	1 960 000	1 230 653
Hallands län	600 000	1 570 350	364 673	1 250 000	885 327
Jämtlands län	794 924	1 307 570	485 924	1 067 572	581 648
Jönköpings län	1 284 900	1 099 720	729 347	1 099 720	370 373
Kalmar län	1 027 000	1 794 277	607 789	1 794 277	1 186 488
Kronobergs län	1 827 000	2 875 750	759 735	1 450 000	690 265
Norrbottnens län	2 344 000	2 010 985	565 000	1 440 000	875 000
Skåne län	4 191 787	8 380 225	2 971 213	7 641 000	4 669 787
Stockholms län	2 583 432	9 767 368	2 409 632	4 641 300	2 231 668
Södermanlands län	5 988 000	7 915 004	2 688 827	3 780 000	1 091 173
Uppsala län	472 215	915 800	472 215	915 800	443 585
Värmlands län	632 000	2 174 300	632 000	1 624 300	992 300
Västerbottnens län	732 720	1 848 090	648 308	1 680 000	1 031 692
Västernorrlands län	1 118 170	2 769 497	486 231	1 300 000	813 769
Västmanlands län	2 115 000	4 262 016	688 800	1 720 000	1 031 200
Västra Götalands län	4 028 690	7 838 206	2 431 156	7 390 000	4 958 844
Örebro län	987 000	2 310 804	688 800	1 850 000	1 161 200
Östergötlands län	850 905	3 062 358	850 905	2 852 358	2 001 453
Summa	34 077 700	71 390 994	20 401 609	48 654 994	28 253 385
Medel	1 703 885	6 490 090	1 020 080	4 423 181	1 345 399
Median	1 007 000	2 310 804	688 800	1 680 000	1 031 200
Min	472 215	250 000	364 673	190 000	190 000
Max	5 988 000	9 767 368	2 971 213	7 641 000	4 958 844

Län	Andel bifall av ansökt summa i %			Antal ansökningar			Avslag			Antal beviljade ansökningar		
	2014	2015	Skillnad	2014	2015	Skillnad	2014	2015	Skillnad	2014	2015	Skillnad
Blekinge län	61,6	23,2	-165,7	2	7	5	0	3	3	2	4	2
Dalarnas län	83,3	74,2	-12,3	3	7	4	1	1	0	2	6	4
Gotland		76,0		0	2	2		1	1	1	1	1
Gävleborgs län	81,0	89,5	9,5	1	6	5	0	2	2	1	4	3
Hallands län	60,8	79,6	23,6	3	7	4	2	4	2	1	3	2
Jämtlands län	61,1	81,6	25,1	6	7	1	3	0	-3	3	7	4
Jönköpings län	56,8	100,0	43,2	6	7	1	2	4	2	4	3	-1
Kalmar län	59,2	100,0	40,8	6	14	8	4	11	7	2	3	1
Kronobergs län	41,6	50,4	17,5	4	7	3	0	2	2	4	5	1
Norrbottnens län	24,1	71,6	66,3	10	8	-2	3	1	-2	7	7	0
Skåne län	70,9	91,2	22,3	10	18	8	6	6	0	4	12	8
Stockholms län	93,3	47,5	-96,3	2	8	6	0	2	2	2	6	4
Södermanlands län	44,9	47,8	6,0	5	6	1	0	1	1	5	5	0
Uppsala län	100,0	100,0	0,0	3	7	4	1	3	2	2	4	2
Värmlands län	100,0	74,7	-33,9	2	4	2	0	1	1	2	3	1
Västerbottens län	88,5	90,9	2,7	23	22	-1	13	11	-2	10	11	1
Västernorrlands län	43,5	46,9	7,4	10	16	6	3	2	-1	7	14	7
Västmanlands län	32,6	40,4	19,3	7	8	1	1	1	0	6	7	1
Västra Götalands län	60,3	94,3	36,0	12	32	20	8	24	16	4	8	4
Örebro län	69,8	80,1	12,8	5	6	1	4	2	-2	1	4	3
Östergötlands län	100,0	93,1	-7,4	6	13	7	4	4	0	2	9	7
Summa	59,9	68,2	8,3	126	212	86	55	86	31	71	126	55
Medel	59,9	68,2	0,9	6	10,1	4,1	2,8	7,8	1,5	3,6	11,5	2,6
Median	61,3	79,6	11,1	5	7	4	2	2	1	2,5	5	2
Min	24,1	23,2	-165,7	0	2	-2	0	0	-3	1	1	-1
Max	100,0	100,0	66,3	23	32	20	13	24	16	10	14	8

